

KÜLÖNFÉLÉK.

Budapest, szeptember 16.

— **Személyi hírek.** Özvegy *Stefánia* trónörökösé leányával ma este Bécsbe érkezett. — Gróf *Bismarck* Herbert és neje ma Bad-Gasteinbe érkeztek. A londoni lord mayor visszautazott Párisból Londonba. — Dr. *Mihajlovics* Miklós nőorvos hosszabb külföldi utjáról visszaérkezett a fővárosba.

— **A király Kis-Cellben.** Ünnepi díszben várja Kis-Cell derék közönsége a királyt. Száz meg száz kéz dolgozik az utcák, házak ékítésén s a város legtávolabbi zugában a legszerényebb házról is meglóbbja az őszi szél a nemzetiszínű lobogót. Négy nap óta ott van már *Reiszig* Ede főispán is, aki maga is intézkedik a rendezkedés nagy munkájában. A vidékről ötszáz tüzeltő készül Kis-Cellre, akik a polgárőrséggel vállvetve ügyelnek majd a rendre. A bencés kolostorban lesz majd a *király lakása*, amelyet tudósítónk így ír le:

A fogadóterem a földszinten barok butorokkal. A falakat 5 felsége életnagyságu arcképe, továbbá *Mária Terézia*, lothringiai *Ferenc* becses nagy állóképei, I. *Ferenc* császárnak, a bencés-rend visszaállítójának és *Karolina* Augusztia császárnénak arcképei, továbbá a bencés-rend történetéből vett két kép díszít, amelynek egyike *Benedictus*, *Maurus* et *Placidus* bencés szenteket ábrázolja, a másik pedig azt a jelenetet örökíti meg, amikor *Szent István* király *Imre* herceget átadja tanítás végett a benedek-rendi *Szent-Gellértnek*. A felség lakosztályának többi része az emeleten, a kolostor jobb szárnyán van, mindenekelőtt egy szoba modern butorokkal, azután a felség írószobája faragott diófabutorral. A falakon a királyné és a római pápa arcképeivel, innen nyílik a király hálószobája gyönyörű mennyezetes ágygyal, a keleti sarokban egy olivöld plüs állvány, rajta *Mária Valéria* főhercegnő fényképeivel, amelyet az *Rónay* Jácint püspöknek ajándékozott. Közvetlenül a szolgálattevő komornyik szobája után következnek gróf *Paar* tábornagy és gróf *Bolyvas* altábornagy főhadsegédek szobái, a többi helyiségeket pedig a katonai kíséret tagjai foglalják el. A földszinten vannak az udvari konyha, élelár, szertár és a személyzet étkező helyiségei. Az udvaron a custozzal sátor felvonva, amely alatt kilencven személyre teritnek, ha az idő megengedi. A hadgyakorlat fővezetősége a városházán van elhelyezve. — Mint újabb táviratozzák, *Frigyes* főherceg és *Fejérváry* honvédelmi miniszter ma este hetedfél órakor Kis-Cellbe érkeztek. A pályaudvaron *Reiszig* főispán és dr. *Királyi* Antal alispán fogadták őket, a katonaság részéről pedig báró *Beck* vezérkari főnök és *Lobkovitz* herceg hadtestparancsnok. Holnapra várják *Rainer* főherceget és *Krieghammer* hadügyminisztert.

— **Az udvar Gödöllőn.** *Ferdinand* toszkánai nagyherceg tegnap délelőtt az isaszegi erdőben volt vadászaton, ahonnan csak déli tizenkettőfél órakor tért vissza. A nagyhercegnek erősen kedvezett a szerencse, mert egy tiz agancsos szarvast lőtt.

— **A király egy templom alapkövetésénél.** Az érzsébetvárosi Szegényház-téren épülő templom alapkövetése nagy ünneppésséggel fog megtörténni a jövő hónapban. Az ünnepre, mint a templomépítésre felügyelő bizottság mai ülésén *Gerlóczy* Károly helyettes polgármester, elnök, bejelentette, a király is megígérte megjelenését, ugyancsak a hercegprimás is. Az egyházi és világi előkelőségek közül sokan lesznek hivatalosak az ünnepre.

— **Frigyes főherceg Bélyén.** A nemrég meghalt *Albrecht* főherceg száznyolcezer katasztrális hold kiterjedésű örökös birtokát, Bélyt Baranyamegyében tudvalevőleg *Frigyes* főherceg örökölte. Az új birtokos már le is utazott *Esterházy* Pál herceg kíséretében, hogy a 20-ikán végbementő ünnepes birtokátvételre megtegye intézkedéseit. *Frigyes* főherceg a *Szofia* gözhajón utazott le s *Mohácsnál* *Kardos* főispán élén nagy küldöttség és *Rampl* udvari tanácsos, a bélyei uradalom igazgatója várta. Rövid ott időzés után, mialatt a főispán a küldöttség tagjait mutatta be, a főherceg kíséretével átszállott *Bélye* nevű saját eszavargózására és a Dunaágon Bélyébe utazott. Bécsből több főherceget és előkelőségeket várnak az ünnepre, amelyre a baranyamegyei notabilitásokat is meghívták. Nagy vadászatok is lesznek a birtokátvétel alkalmából.

— **A nemzetközi sajtókongresszus.** A *bordeauxi* nemzetközi sajtókongresszus tagjai, mint egy táviratunk jelenti, tegnap az első ülés után részt vettek azon a banketten, amelyet a kiállítás elnöke tiszteletükre rendezett, azután kirándultak *Arcachonba*. Ma volt a kongresszusnak második ülése, amelyen a szabályzatok tárgyalását folytatták és befejezték. A szabályzatnak valamennyi cikkét elfogadta a kongresszus. Este a *bordeauxi* polgármester fogadta a kongresszus tagjait és lakomát adott tiszteletükre.

— **A kispesti református templom.** A *budapesti* református egyházatnás szeptember 18-ikán délután öt órakor a református főgimnázium dísztermében ülést tart, amelyen főleg a Kis-Pesten építendő református templom ügyét fogják megbeszélni.

— **Léghajósok katasztrófája.** *Brüsszelből* táviratozzák: *Toulet* léghajós *Hal* mellett két másik emberrel kiesett a léghajóból, amely meggyuladt. Mind ahárman agyonzúzták magukat.

Gróf *Badeni* teljesen szabad kézzel fog hozzá új működéséhez. Mindazt, amit kompromisszumokról és az egyes pártokkal és vezéreikkel folytatott tárgyalásairól eddig közöltek, a jövődéli miniszterelnök környezete teljesen alaptalannak nyilvánítja. Gróf *Badeni*, barátai körében, a pártokra vonatkozó intencióit világos módon kifejtette. *Badeni* első sorban abban fog különbözni elődeitől, hogy ő csak később akarja a pártok barátságát megszerezni, míg elődei csak bizonyos pártokkal való szövetség létesítésével kezdtek kormányozni. Egyáltalán nem szereti azt, hogy üzleti módon pártszövetséget teremtsen és legalább is azt tudakolja, hogy egy bizonyos párt mit követel tőle azért, hogy őt támogassa. A szövetekezés ily módjának, nézete szerint, nincsen értéke, bár ez nem jelenti azt, hogy az olyan pártnak, amely őt őszinte rokonszenvvel fogadja, barátja ne legyen és azokat, akik mindjárt kezdetben hozzásegődnek, más mértékkel nem mérné, mint azokat, akik csak akkor fognak hozzá csatlakozni, ha belátják, hogy szükségük van rá.

Nem nehéz kitalálni, hogy a jövődéli kabinet feje eme nyilatkozatai hova céloznak és hogy első sorban milyen pártoknak szólnak. *Badeni* programjából kitetszik, hogy alaposan átgondolt terv szerint fog eljárni, amely főbb vonásaiban abban áll, hogy először a költségvetést fogja letárgyaltatni, azután még karácsony előtt új választási reformtervezetet fog a *Reichsrathban* benyújtani és csak ennek megvalósítása után következik a Magyarországgal való kiegyezés módosítása, amelyhez a jövő esztendőben csak akkor fog hozzá, ha az antiszemitizmus leküzdése után a belbéke helyre fog állani.

Az antiszemitizmusra vonatkozólag az a határozott szándéka, hogy a legerélyesebben fog ellene fellépni és az ebben az irányban tett nyilatkozatai kétséget sem engednek aziránt, hogy éppen ebben az irányban kérte a koronától a korlátlan hatalmat. Az antiszemitizmus Ausztriában gróf *Badeni* felfogása szerint nem egyéb, mint egy neme az anarkianak és abban az alakban, amelyben az most Bécsben nyilvánul, a jövődéli miniszterelnök oly kinövészt lát, amelyet radikális eszközökkel kell orvosolni. Határozottsággal állítják, hogy oly események, amelyek az utóbbi időben úgy Bécs utcáin, mint egyesületi termekben történtek, *Badeni* érája alatt a lehetetlenség birodalmába tartoznának. Már a *Kielmanseg*-kabinet igazságügyminiszterének ez utóbbi napokban az államügyészségekhez intézett rendeletét, amelyben felszólítja ezeket, hogy az antiszemita tulkapások ügyében vizsgálatot indítsanak és azok tervezői ellen törvényt járjanak el, gróf *Badeni* befolyására vezetik vissza és az antiszemita ellen való akciója megkezdésének tekintendő. Gróf *Badeni* el is van tökéltve arra, hogy abban az esetben, ha a mostani községtanácsválasztásokból antiszemita többség kerülne ki, egy antiszemita polgármester jóváhagyását a koronának nem fogja tanácsolni és a községtanácsot ismét fel fogja osztatni és hosszú interregnumot fog a császárváros közigazgatásában krealni.

Bécs, szeptember 16.

Politikai közökben nagy feltűnést keltett lovag *Bilinski* meghívása a pénzügyminisztérium vezetésére, mert általában azt hitték, hogy a kereskedelmi tárcát fogja átvenni. Pénzügyminiszterségét azonban azzal magyarázzák, hogy a *Badeni*-kabinet programjának a Magyarországgal való kiegyezés módosítása lévén a legfontosabb pontja, oly embert kellett pénzügyminiszterre kinevezni, aki feladatának minden tekintetben meg tud felelni. *Bilinski* 1887-ben az osztrák képviselőházban a bankkérdés előadója volt és a Magyarországgal megindítandó tárgyalásokra fölülte alkalmasnak látszik. Ugyanebből az okból szemelték ki báró *Glanz* osztályfőnököt kereskedelmi miniszterre. Hír szerint, *Bilinski* a kiegyezés módosítása után az ujonnan szervezendő közlekedési minisztérium vezetését fogja átvenni.

Bécs, szeptember 16.

Gróf *Badeni* ma kabinetjének következő, immár véglegesen megállapított névsorát terjesztette elő 6 felségének:

Miniszterelnök és belügyminiszter: gróf *Badeni* Kázmér.

Honvédelmi miniszter: gróf *Welsersheimb* Zeno

Pénzügyminiszter: dr. *Bilinski* Leó lovag.

Kereskedelemügyi miniszter: *Eichai* báró *Glanz* Hugó (eddig a külügyminisztériumban osztályfőnök.)

Közoktatásügyi miniszter: báró *Gautsch* Pál.

Igazságügyminiszter: gr. *Gleispach* János (az urakházán tagja és a gráci főbíró eddigi elnöke.)

Földművelésügyi miniszter: gróf *Lederbur* János (az urakházának tagja.) E névsor szerint tehát sem galiciai, sem cseh minisztert nem neveznek ki. (Bud. Tud.)

Bécs, szeptember 16.

Az egyesült német balpárt a következő kommunikét teszi közzé: Az egyesült német balpárt elnöksége ismétleten tanácskozott a pillanatnyi politikai helyzet fölött, mely az új kabinetnek a képviselőházi pártok befolyása nélkül való alkakítása következtében előállott.

A kilátásban levő minisztérium inparlamentáris természetűe ez idő szerint csakis minden irányban független magatartást tesz lehetővé. Hogy ezt a párt megállapíthassa, az elnökség elhatározta, hogy az egyesült német balpártot közvetlenül a definitív kabinet kinevezése után Bécsbe anácskozásra hívja össze.

— **Székelty József temetése.** Ma délután temették el a vármegyeházból a régi írói gárda jeles tagját, *Székelty* Józsefet. A gyászszertartásra nagy közönség jelent meg, amelynek soraiban ott voltak: *Beniczky* Ferenc főispán, *Beniczky* Lajos alispán, *Bellaágh* Imre tiszti főügyész, *Fazekas* Gusztáv főjegyző, *Vicsián* Ádám főpénztáros, *Lángos* Kálmán, *Kiss* Ignác, *Hindy* Kálmán árvászeki ülnökök, *Földesáry* Miklós, *Bossányi* László, gróf *Wartensleben* Lajos, *Luppa* Vidor, *Dubraviczky* László megyebizottsági tagok; a Petőfi-társaság képviselőletében *Szaua* Tamás és *Prém* József; ott voltak továbbá: *Agai* Adolf, *Szinnyei* József, *Vadnay* Károly, *Erdélyi* Gyula, *Radó* Antal, *Nagy* Miklós, *Lévay* József borsodi alispán, *Ujházi* Ferenc festőművész, *Gerlóczy* Károly helyettes polgármester, *Madarassy* Pál, *Nagy* Nepomuki János, a bars-nyitrai honvédegyesület képviselőletében *Baky* Béla, *Péter* Kálmán és *Vásárhelyi* Géza. A gyászszertartást *Szász* Károly református püspök végezte, aki szertartás mellett az elhunytak különösen az irodalom terén szerzett érdemeit. Szertartás után a koporsót, amelyet díszbe öltözött megyei huszárok vettek körül és amelyre számos koszorút helyeztek, kiszállították a kerepesi-úti temetőbe.

— **Emlékünnep.** Kegyeletes emlékünnep volt vasárnap délután a nemrég elhunyt *Grauer* Miksa fővárosi bizottsági tag kerepesi-úti gyártelepén. Ez alkalommal leplezték le a telep tisztviselői és alkalmazottai által a megboldogult emlékére emelt márvány-táblát nagy számú díszes közönség jelenlétében. Ott voltak dr. *Hüvös* József királyi tanácsos, *Rómi* Róbert, *Spannberger* Alajos, *Weinszeitz* Károly, *Winter* Lajos, dr. *Kiss* József, *Grossmann* Miksa fővárosi bizottsági tagok, a Józsefváros sok érdemes polgára, valamint a rokonság teljes számmal. *Lefkóvits* Mór mondott előbb nagyon szép ünnepi beszédet, majd *Tevensiner* Jakab meleg szavai után következett a leplezés aktusa. A család nevében a megboldogult fia dr. *Grauer* Vilmos vette át az emléktáblát, aki szép beszédében a könyekig meghatva mondott köszönetet a kegyeletes közönségnek.

— **Sok az esküvő.** Egy könyomatos laptudósító híre szerint az utóbbi hetekben rendkívül sok az esküvő a fővárosi templomaiban. Így például vasárnap is a Józsefvárosban nem kevesebb mint husz esküvő volt, ami állítólag már huszonöt év óta nem fordult elő. A közönség kényelmesebb része úgy látszik siet még a polgári házasság életbeléptetése előtt megházasodni, mert bizonyosan úgy gondolkozik, hogy kettős munka helyett jobb csak egyet végezni. Egyháziilag a jövőben úgy is meg fog esküdni a legtöbb szerelmes pár, így tehát október elseje előtt megtakarítanak maguknak egy kis fáradságot a sietők. Az ultramontanok ebből a dologból egy kis politikai ellen-szenvre szeretnének következtetni, de előre is meg merjük jósolni a kedves fekete seregnek, hogy azok a szerelmes szívek, amelyek örök kötéllel akarnak egymáshoz fonódni, éppúgy sietni fognak októberben és az utána következő hónapokban megkötni a házassági frigyét, mint azok a szerelmes párocskák, akik szívük vágya által ösztökélve, még október előtt sietnek fészket rakni.

— **A lourdesi zarándokok hazakerkezése.** A lourdesi zarándokok két heti távollét után tegnap reggel ötöt fél órakor érkeztek meg külön vonaton a Déli Vasut budai pályaudvarába, ahonnan egyenesen a krisztinavárosi templomba mentek. Itt dr. *Puri* Iván tanulmányi felügyelő, a zarándoklás vezetője ünnepies Tedeumot mondott, majd bucsubeszédet intézett a zarándokokhoz, akiket végül megáldott. A zarándokok hálából *Purinak* értékes szenteltvíz-tartót ajándékoztak, amelyet dr. *Pólr* Antal apátkanonok adott át neki ünnepiesen Nizzában.

— **Égő város.** Mint egy éjjeli távirat *Klagenfurt*-ból jelenti, *Briesach* városa lángokban áll. A tűz a város négy helyén támadt egyszerre. Eddig sok magánházon kívül három iskola, egy kolostor leégett. A *Klagenfurti* és környékbeli tüzoltóság teljes erővel dolgozik, de kevés eredménnyel. — Egy éjjeli táviratunk jelenti, hogy a tűz délután félháromkor ugy keletkezett, hogy gyermekek játéka következtében a dominikánus-templom mögött egy szín gyuladt, amely az erős keleti szél által élesztve, a városi plébánia-templomot is felgyújtotta. A templom tornya bedőlt. Innen a főtérre terjedt a tűz, ahol a házak kevés kivétellel leégték. Összesen hatvan épület égett le. Tíz tüzoltó-egyesület erőlködött a tűz eloltásán, amelyet este tíz óra felé végre sikerült elnyomni. Emberéletben nem esett kár.

— **Vakmerő ugrás.** *Temesvári* levelezőnk írja: Tegnap reggel, amikor a bázilás-temesvári személyvonat a gyorsvonal sebességével robogott *Denta* és *Detta* állomások között, hirtelen megszólalt a vészjel s a mozdonyvezető megállította a vonatot. Az egyik III. osztályú szakaszából egy *Lieber* Lénárd nevezetű cipész utközben kidugta a fejét a szakasz ablakán, de már a következő percben az erős szélhuzam lekapta s elvitte fejről a kalapját. A cipész egyet gondolt, sebtiben kinyitotta a szakasz ajtaját s a teljes gőzzel rohanó vonatról leugrott, mielőtt utításai megakadályozhatták volna. A szerencsétlen élettelenül terült el a töltés alján. Erős agyrázkódást szenvedett.

— **Tűz az olasz király parkjában.** Egy római távirat jelenti, hogy *Ortióban* az ottani erdőségekben tűz támadt, amely a *castellporzianoi* királyi parkba is átharapódzott. A királyi ház minisztériuma az erdészeti személyzetet odaküldötte. A tüzoltóság erősen dolgozik, hogy a tüzet izolálja. Emberélet nem esett áldozatul.